

РЕШЕНИЕ

№ 207

гр. Велико Търново , 04.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ** в публично заседание на тринадесети октомври,
през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

Секретар: ГАЛЯ М. РОМАНОВА

като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно търговско дело
№ 20204001000256 по описа за 2020 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по депозирана въззивна жалба от „Лясковски лозя“ АД гр. Лясковец срещу Решение № 186/ 12.03.2020 г. по Т.д. № 69/ 2017 г. по описа на ВТОС, с което съдът е уважил предявения против дружеството от Община Лясковец иск, като е отменил взетите на 06.04.2017 г. от ОС на акционерите решения № 8 по т.7 и № 9 – посочено като № 8 по т.8 от дневния ред. Счита съдебния акт за неправилен като постановен в нарушение на материалния закон. неправилен бил формиранят от съда правен извод, че посоченият в решение № 8 начин на обезсилване на акциите чрез обратното им придобиване от дружеството не отговаря на действителния начин на извършване на това обезсилване, защото фактически представлява принудително обезсилване на акции поради липсата на доброволност за прехвърлянето им, а възможност за принудително обезсилване не била предвидена в Устава на АД. Съдът не съобразил целта и причините на предприетото намаляване на капитала, а именно – да бъде приведен привеждане вписаният капитал в съответствие с чистата стойност на имуществото, което било законово задължение съгласно чл.252 ал.1 т.5 ТЗ и в случая безспорно било установено, че налице е такова несъответствие. Законът не изисквал придобиването на акциите от дружеството да е възмездно, още повече че в случая се касаело до придобиване на амортизирани/ декапитализирани акции, зад които не стои

реална стойност от 1 лв., т.е. те не материализирали права на притежателя си. Доколкото стойността от 1 лв. съгласно закона е най-ниската възможна стойност на една акция, нямало как намаляването на капитала да се извърши чрез намаляване на номиналната стойност на акциите, а това, предвид че са записани без условие за принудителното им обезсилване, било възможно само чрез обратното им придобиване с цел обезсилването им, което било извършено с взетите решения. В противоречие с формалната логика и целта на закона съдът приел, че обезсилването на акции в случая имало принудителен характер, обосновавайки се с противопоставянето от страна на Община Лясковец. Законът не боравел с понятието „доброволно обезсилване“, защото на обезсилване подлежали акции, преминали в собственост на дружеството. Сочил, че намалението на капитала е извършено пропорционално на притежаваните от всеки акционер акции, при което е запазено процентното съотношение на участието им в акционерния капитал и техните права не са нарушени. Моли решението да бъде отменено и съдът да постанови друго, с което да отхвърли предявения иск. Претендира разноски за въззивното производство.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК е подаден отговор от ответника Община Лясковец, в който той оспорва жалбата. Заема становище, че същата е процесуално недопустима поради просрочие, като счита, че срокът за жалбоподателя е започнал да тече от датата на узнаване на постановеното от ВТОС решение – най-късно на 10.04.2020 г., когато дружеството е обжалвало Определение от 26.03.2020 г. за допускане на обезпечение на иска. В това определение изрично било посочено изготвянето на решението по делото. Безспорния факт на узнаване, че по делото е постановено решението правел ирелевантен факта на последващото му връчване на страната и срокът за обжалване започнал да тече именно от узнаването. Моли въззивната жалба да бъде оставена без разглеждане и въззивното производство – прекратено. По същество счита обжалвания съдебен акт за правилен и законосъобразен. Съдът правилно тълкувал законовите текстове и достигнал до правния извод, че посоченият в обжалваното решение начин на обезсилване на акции чрез обратното им придобиване не отговаря на действителния начин на извършване на това обезсилване. Липсвало отправено от дружеството предложение за изкупуване на акциите и такъв въпрос изобщо не бил обсъждан от ОС на акционерите, като тълкуването на чл.16д от Устава сочело, че придобиването на акции от дружеството било възможно единствено възмездно. Отделно излага, че обратно изкупуване на акции от дружеството законът допуска само в случай на неразпределена печалба, но не и когато пасивите му надхвърлят активите, каквато е трайната тенденция за дружеството през последните 5 г. Моли решението да бъде потвърдено и да му бъдат присъдени направените във въззивното производство разноски.

В изпълнение на задълженията си по чл.269 от ГПК въззивният съд извърши

служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваните части и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем, не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост.

Съдът, като взе предвид оплакванията на жалбоподателя, становището на ответника и събраните по делото доказателства, в съответствие с предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира следното:

Безспорно е, че Община Лясковец е акционер в „Лясковски лозя“ АД с 87 098 броя акции съставляващи 24.35 % от капитала на дружеството, като останалите акционери са „Сидиком“ ООД с 60.34 % от капитала и две физически лица. Не се спори, че на 16.02.2017 г. Общината е получила покана от Съвета на директорите на „Лясковски лозя“ АД за свикано редовно годишно Общо събрание на акционерите /ОСА/ на дружеството на 23.03.2017 г. от 9.00 ч. в гр.Лясковец, като в поканата е посочено, че при липса на кворум същото ще се проведе на 06.04.2017 г. от 9.00 ч. при същия дневен ред и на същото място. Съгласно чл.27 ал.3 от Устава на „Лясковски лозя“ АД, ако дружеството няма издадени акции на приносител, както е в конкретния казус, свикването на ОСА може да стане с писмени покани до всеки акционер, вписан в книгата на акционерите, като провеждането му не може да стане в срок, по-кратък от 30 дни от получаване на поканата – ал.5. Дневният ред на ОСА е подробно описан в поканата и по т.7. и по т.8 от него е предвидено вземане на следните решения от ОСА: **По т.7** – за намаляване капитала на дружеството със сумата от 136 000 – от 357 720 лв. на 221 720 лв. с цел покриване на загуби от минали години, които съгласно ГФО на дружеството към 31.12.2016 г. са в размер на 136 000 лв., намаляването да се извърши при условията на чл.187а, ал.1 т.1 вр. чл.201 ал.1 предл. второ и чл.202 ал.2 ТЗ и на основание чл.16в ал.1, ал.2 б.,б" и чл.16г предл. второ от Устава – чрез обратно придобиване от дружеството на 136 000 бр. акции с номинална и емисионна стойност от 1 лв. безвъзмездно от акционерите, пропорционално на притежаваните от тях акции в капитала на дружеството, като придобитите акции да бъдат обезсилени в едномесечен срок от обявяване в ТР на решението за намаляване на капитала, размерът на обезсилените акции да бъде вписан в книгата на акционерите и на акционерите бъдат издадени нови временни удостоверения, отразяващи актуалния размер на притежаваните акции. В поканата се съдържа и проект на решение в изложения смисъл.; **По т.8** от дневния ред /неправилно посочена в поканата като т.7/ – за промяна на чл.6 ал.1 от Устава на дружеството, касаещ капитала му, като съдържанието му се приведе в съответствие с взетото решение по т.7 от дневния ред за намаляване на капитала на дружеството. Страните не спорят, че съгласно последния одитиран към

31.12.2016 г. ГФО загубите на дружеството са в размер на 136 000 лв., при което чистата стойност на имуществото му е спаднала под размера на вписания в ТР капитал.

Във връзка с включените в дневния ред на свиканото ОС въпроси, на основание чл.17 от приетата от Общински съвет Лясковец Наредба зареда и условията за упражняване правата на Община Лясковец върху общинската част от капитала на търговските дружества, на 16.03.2017 г. е проведено заседание на Общински съвет Лясковец и е взето Решение № 236, с което представителят на Общината в ОСА е оправомощен да гласува „против“ вземането на предлаганите решения по т.7 и т.8 от дневния ред. Съгласно цитираната разпоредба от Наредбата при акционерните дружества, в които Община Лясковец не е единственият акционер, както е настоящия случай, е предвидено такова предварително писмено решение на Общински съвет Лясковец при разглеждане от ОСА на въпроси за намаляване капитала на дружеството и изменение на устава му.

Не е спорно и това се установява от представения протокол, че на 06.04.2017 г. е проведено ОСА на „Лясковски лозя“ АД при обявения в поканата за свикването му дневен ред, че на събранието е участвал представител на Общината и същият в съответствие с решението на Общински съвет Лясковец е гласувал против вземане на решенията по ч.7 и т.8 от дневния ред. Решенията по тези точки – съответно решение № 8 по т.7 за намаляване капитала на дружеството със сумата от 136 000 – от 357 720 лв. на 221 720 лв. – с цел покриване на загуби от минали години, чрез безвъзмездно обратно придобиване от дружеството на 136 000 бр. собствени акции и обезсилването им и решение № 9 /посочено в протокола като № 8/ по т.8 – за привеждане на чл.6 ал.1 от Устава в съответствие с решение № 8 по т.7 от дневния ред – са взети с изискуемото се съгласно чл.33 вр. чл.25 б.,б" от Устава мнозинство от 2/3 от представените на ОСА акции. Съгласно чл.16г от Устава акциите на дружеството могат да се обезсилват принудително или след придобиването им в дружеството, като чл.14а предвижда, че конкретните условия и ред за принудително обезсилване се определят с решение на ОСА, взето с мнозинство от 2/3 от гласовете на преставените акции. Не е спорно по делото, че акциите, притежавани от акционерите на „Лясковски лозя“ АД, са записани при учредяване на дружеството през 1998 г. и нямат вписано условие за принудителното им обезсилване.

Същата фактическа обстановка е възприета от първоинстанционния съд и въз основа на нея той е формирал по предявения иск с правно основание чл.74 ТЗ правни изводи, които изцяло се споделят от настоящия съд и на основание чл.272 ГПК ВТАС препраща към тях.

ОСА на 06.04.2016 г. е редовно свикано при спазването на предвидения в Устава ред, проведено при кворум 96.6 % от регистрирания капитал и взетите решения,

обжалвани в настоящото производство, са включени в обявения дневен ред и са взети с изискуемото се квалифицирано мнозинство от 2/3 от представените на ОСА акции. Процесното решение № 8 по т.7 от дневния ред има за предмет намаляване капитала на дружеството, при което следва да отговаря на изискванията на чл.199 ал.3 ТЗ – да съдържа целта на намаляването на капитала и начина, по който ще се извърши същото. Съдът намира, че то отговаря на тези изисквания. Посочената цел – покриване на загуби от минали години в размер на 136 000 лв. – произтича от действителното фактическо състояние на имуществото на дружеството, установено с ГФО за 2016 г., чистата стойност на което е спаднала под размера на вписания капитал и съответно за дружеството е възникнало задължение да предприеме някое от предписаните в чл.252 ал.1 т.5 ТЗ действия, сред които е вземане на решение за намаляване на капитала. Начините за намаляване на капитала на акционерното дружество са уредени в чл.200 ТЗ и са само два: чрез намаляване на номиналната стойност на акциите или чрез обезсилване на акции, което съгласно чл.201 ал.1 ТЗ може да стане по два способа: принудително – ако такава възможност е уредена в Устава, акциите са записани при това условие и са налице предпоставките, предвидени в Устава, или след придобиването им от дружеството. Видно от решението, избрани са вторият начин на намаляване на капитала – чрез обезсилване на акции на стойност, равна на размера на загубата на дружеството към 31.12.2016 г., и вторият способ, по който това е допустимо – 136 000 бр. акции, които ще бъдат обезсилени, са придобити от дружеството безвъзмездно от акционерите, пропорционално на притежаваните от тях акции в капитала на дружеството. Волята на акционерите в решението е ясно формулирана и не се налага тълкуването ѝ. Тя не е за принудително обезсилване на акции, като изрично във въззивната си жалба „Лясковски лозя“ АД подчертава, че е използвана единствената възможност да бъде намален капиталът на дружеството чрез обезсилване на акции – след тяхното придобиване от дружеството, защото доколкото акциите са записани при учредяване на дружеството през 1998 г., а изискването да са записани с условието да могат да бъдат принудително обезсилвани е въведено през 2000 г., те не са записани с такова условие и не е допустимо принудителното им обезсилване. С оглед на това, изводите на съда за законосъобразност на взетото решение са обусловени само от преценката дали се е осъществил фактическият състав за намаляване на капитала чрез обезсилване на акции – собственост на дружеството вследствие на безвъзмездното им придобиване от акционерите. Дали обективизираното в решението съставлява принудително обезсилване на акции на акционерите и допустимо ли е това с оглед разпоредбите на ТЗ и Устава е извън обхвата на дължимата от съда проверка.

АД може да придобива собствени акции, т.е. акции, които са емитирани от него, само в изчерпателно посочени в чл.187а ал.1 т.1-8 ТЗ хипотези, като в т.1 е предвидена

такава възможност в случай на предприето намаляване на капитала чрез обезсилване на акции, в който смисъл е процесното решение № 8 на ОСА. Капиталът се намалява с номиналната стойност на придобитите собствени акции, които се придобиват временно единствено с цел последващото им обезсилване и съответно изваждане от търговския оборот. Следва да се отбележи, че както страните, така и първоинстанционният съд правят смесване на придобиването на акции по т.1 на чл.187а ТЗ с обратното изкупуване на акции – хипотеза, визирана в т.8 на чл.187а ТЗ. Безспорно и в двете хипотези АД придобива собствени акции, но преследваните с това цели са различни, съответно за обратното изкупуване са предвидени в чл.187б ТЗ специален ред и процедура, условия, при които е допустимо предприемането му – чл.247а ТЗ, има ограничения в броя на подлежащите на обратно изкупуване акции, каквото ограничение няма за придобиване на акции по т.1. и този способ на придобиване винаги е възмезден – чл.187а ал.2 ТЗ за разлика от придобиването на акции с цел обезсилването им, където придобиването може да е както по силата на възмездна сделка между акционер и дружество или безвъзмездна такава. Становището на Община Лясковец, че придобиването на акции от АД винаги е на възмездно основание след заплащане на пазарната стойност на акциите не намира опора в закона. В настоящия казус не се касае до хипотеза на обратно изкупуване, а използваното в решението словосъчетание „обратно придобиване“ не създава неяснота в контекста на цялото съдържание на акта. По делото се установява категорично, че между Община Лясковец и „Лясковски лозя“ АД не съществува правоотношение, по силата на което Общината да е прехвърлила безвъзмездно /или възмездно/ конкретен брой от притежаваните от нея общо 87 098 броя акции, а дружеството да е придобило собствеността върху тях, което да му позволи да ги обезсили. Липсват данни изобщо да са водени преговори в тази насока, а цялостното поведение на Общината сочи недвусмислено противопоставяне на безвъзмездното прехвърляне на акции от нейния патримониум в този на дружеството. ОСА не може да вземе решение, задължаващо акционерите да извършат разпореждане с притежаваните от тях акции. То може да вземе решение, съобразено с решението за намаляване на капитала с конкретен размер чрез обезсилване на акции, единствено в смисъл да им бъде предоставена възможност да прехвърлят на АД такава част от акциите си, която е пропорционална на участието им в капитала преди сделката с оглед спазване на принципа за равно третиране на акционерите, но преценката дали да прехвърли акциите си или не, дали това да стане възмездно или безвъзмездно, зависи само от волята на отделния акционер. Ирелевантно в случая е обстоятелството дали зад притежаваните от акционерите акции стои реална стойност от имуществото на АД. След като „Лясковски лозя“ АД не е придобило собствени акции на основание безвъзмездна сделка с Община Лясковец, за него не е възникнало право да извърши обезсилване на акции като начин за намаляване на капитала си.

По изложените съображения, като е достигнал до извод за незаконосъобразност на взетите на проведеното на 06.04.2017 г. ОСА на „Лясковски лозя“ АД решения № 8 по т.7 и № 9 по т.8, грешно посочено в протокола като № 8, от дневния ред, ВТОС е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

По разноските: С оглед изхода на спора на ответника по жалбата следва да се присъдят направените от него разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за въззивното производство – сумата 400 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 186/ 12.03.2020 г. по Т.д. № 69/ 2017 г. по описа на ВТОС.

ОСЪЖДА „Лясковски лозя“ АД с ЕИК 104106062, със седалище и адрес на управление гр. Ляковец, *****, представлявано от Изп. директор П. Д. В., да заплати на Община Ляковец, представлявана от кмета д-р И. Г., **сумата 400/четиристоти/ лв.** – направени разноски за въззивното производство за заплатено адвокатско възнаграждение.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____